

هـ. پیشگیری و بهداشت

هـ - ۵) بهداشت حرفه ای و سلامت کارکنان

وجود خطرات بالقوه شغلی در بیمارستان سبب شده از میان محیط های کاری بیشتر و در نتیجه مواجهه های شغلی مربوطه، تعداد محدودی محیط کاری وجود داشته باشند که شرایط کاری و مواجهات شغلی در آنها به سختی شرایط موجود در بیمارستان باشد، بنابراین شناخت کافی از عوامل آسیب رسان شیمیایی، بیولوژیکی، فیزیکی، ارگونومیک و مکانیکی و خطرات احتمالی ایجاد شده از این عوامل، رعایت کلیه اصول ایمنی در این محیط و آشنایی با راهکارهای مقابله با این عوامل به همراه ارزیابی و انجام اصول کنترل مهندسی و مدیریتی را الزامی و اجتناب ناپذیر می سازد. هزینه هایی که جامعه در صورت بیماری، از کارافتادگی شاغلین و بروز حوادث شغلی گروه های مختلف کارکنان بیمارستان متحمل می شود نیز از دیگر مسائلی است که توجه ویژه به حفظ سلامت گروه های پزشکی، پرستاری و سایر افراد شاغل در بیمارستان را ضروری می نماید.

هـ ۵ ۱ ارزیابی و کنترل مواجهه با عوامل زیان آور محیط کار، برنامه ریزی و انجام می شود^۱.

دستاورد استاندارد

- حفظ، تامین، ارتقاء سطح سلامت کارکنان، افزایش بهره وری و رضایتمندی نیروی کار
- پیشگیری از بروز بیماری های ناشی از کار
- افزایش رضایتمندی بیماران و همراهان آنها از ارائه کنندگان خدمات و محیط دریافت خدمات

سنجه ۱. حداقل یک بار در بیمارستان، اندازه گیری، ارزیابی و کنترل عوامل زیان آور فیزیکی محیط کار شامل روشنایی، ارتعاش، پرتوهای غیر یونیزان، میدان های الکتریکی و مغناطیسی، صدا شرایط جوی متناسب با فعالیت بخش ها/ واحدها انجام می شود.	
سطح سنجه	☐ الزامی ☒ اساسی ☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی
۱	حداقل یک بار اندازه گیری عوامل زیان آور فیزیکی * محیط کار حداقل در بخش های پرخطر**
۲	شناسایی عوامل زیان آور فیزیکی محیط کار
۳	کنترل عوامل زیان آور فیزیکی محیط کار، در موارد بالاتر از حد مجاز، براساس نتایج ارزیابی
* بر اساس فرم گزارش اندازه گیری صدا به شماره ۳۰۶/۱۹۰۷۸ مورخ ۹۰/۶/۲۶	
** بخش های پرخطر به تفکیک عوامل زیان آور به شرح زیر می باشد	
عامل زیان آور	بخش / واحد پرخطر
صدا	آشپزخانه، تأسیسات، اتاق عمل، بخش زنان و زایمان، اتاق گچ بری، بخش ام آر آی و سی تی اسکن، لاندری و استریلیزاسیون مرکزی و اتاقک امحاء زباله (در صورت موضوعیت)
روشنایی	تمامی بخش ها و اتاق بیماران و محوطه بیمارستان
پرتو غیر یونیزان	اتاق عمل، NICU، اتاق ایزوله، تأسیسات، فیزیوتراپی، اتاق جراحی لیزر و بخش های درمانی و پاراکلینیک که توسط اشعه ماوراء بنفش گندزدایی می شوند.
ارتعاش	تأسیسات، اتاق های برش گچ و جراحی ارتوپدی، خدمات (دستگاه چمن زنی فضای سبز)
میدان مغناطیسی	اتاق های برق، تابلو برق، بخش ام آر آی و سی تی اسکن، رادیولوژی و اتاق سرور، تأسیسات، آشپزخانه، اتاق عمل و استریلیزاسیون مرکزی، از لحاظ شاخص آسایش دمایی تمامی بخش ها و اتاق بیماران
شرایط جوی	شاخص استرس های حرارتی لاندری
توصیه. بازدید انجام و آنالیز شغلی توسط کارشناس بهداشت حرفه ای صورت می گیرد.	
هدایت کننده	کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای

^۱ مقایسه نتایج اندازه گیری عوامل زیان آور محیط کار در سنجه های ۱ الی ۶ با استفاده از استاندارد کتابچه حدود مجاز مواجهه شغلی (Occupational exposure limit) ابلاغی وزارت بهداشت به شماره ۳۳۰/۸۶۲۳ مورخ ۹۵/۵/۲۰ و نامه شماره ۳۳۰/۵۶۳۷ مورخ ۹۲/۵/۲۲

^۲ در صورت هرگونه تغییر در ساختار، فرآیند، شکایت کارکنان و عدم تایید نتایج ارزیابی پیشین بنابر تشخیص و ارزیابی کارشناس مسئول و طرح در کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار بیمارستان بایستی نسبت به اندازه گیری مجدد اقدام نماید.

سنجه ۲. حداقل یک بار در بیمارستان، اندازه گیری، ارزیابی و کنترل عوامل زیان آور شیمیایی محیط کار شامل گازها و بخارات شیمیایی، گرد و غبار، دود و دمه، متناسب با فعالیت بخش ها/ واحدها انجام می شود.			
سطح سنجه		☐ الزامی	☒ اساسی ☐ ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی		روش ارزیابی	
۱	حداقل یک بار اندازه گیری عوامل زیان آور شیمیایی محیط کار حداقل در بخش های پرخطر*	بررسی مستند و مصاحبه	
۲	شناسایی عوامل زیان آور شیمیایی محیط کار	بررسی مستند	
۳	کنترل عوامل زیان آور شیمیایی محیط کار، در موارد بالاتر از حد مجاز، براساس نتایج ارزیابی	بررسی مستند و مشاهده	
توضیحات		* واحدهای پر خطر مرتبط با عوامل زیان آور شیمیایی محیط کار شامل آزمایشگاه ها، پاتولوژی، اتاق عمل و ریکاوری، لاندی، شیمی درمانی و تاسیسات، استرایلیزاسیون مرکزی، دیالیز، انبار مواد شیمیایی توصیه . بازدید انجام و آنالیز شغلی توسط کارشناس بهداشت حرفه ای صورت می گیرد. 🚩 عوامل زیان آور شیمیایی تمامی مواد شیمیایی و آلاینده های محیطی که تماس با آنها معمولاً به مرور موجب اثرات زیان آور روی سلامتی انسان و موجودات زنده می شود نظیر گازها و بخارات، و گرد و غبارها و بطور کلی سایر آئروسل ها	
هدایت کننده		کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای	

سنجه ۳. حداقل یک بار در بیمارستان، اندازه گیری، ارزیابی و کنترل عوامل زیان آور بیولوژیک محیط کار متناسب با فعالیت بخش ها/واحدها انجام می شود.				
سطح سنجه		☒ الزامی	☐ اساسی	☐ ایده آل
		گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
روش ارزیابی				
۱	حداقل یک بار اندازه گیری عوامل زیان آور بیولوژیک محیط کار حداقل در بخش های پرخطر*	بررسی مستند و مصاحبه		
۲	شناسایی عوامل زیان آور بیولوژیک محیط کار	بررسی مستند		
۳	کنترل عوامل زیان آور بیولوژیک محیط کار، در موارد بالاتر از حد مجاز، براساس نتایج ارزیابی انجام شده	بررسی مستند و مشاهده		
توضیحات		* واحدهای پرخطر مرتبط با عوامل زیان آور بیولوژیک محیط کار شامل بخش های ویژه (اتاق عمل، اورژانس، NICU)، آنژیوگرافی، مراقبت های ویژه، اتاق های ایزوله و اتاق زایمان، آزمایشگاه، پاتولوژی، جنین شناسی		
		🚑 عوامل زیان آور بیولوژیک تمامی پاتوژن ها و عوامل بیماریزای میکروبی شامل ویروس ها، باکتری ها، انگل ها، قارچ ها		
هدایت کننده		کمیتة حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای		

سنجه ۴. حداقل یکبار در بیمارستان، اندازه گیری، ارزیابی و کنترل عوامل زیان آور استرس شغلی محیط کار متناسب با فعالیت بخش ها/واحدها انجام می شود.				
سطح سنجه		☒ الزامی	☐ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی		گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	حداقل یکبار اندازه گیری عوامل زیان آور استرس شغلی محیط کار حداقل در بخش های پرخطر*	بررسی مستند و مصاحبه		
۲	شناسایی عوامل زیان آور استرس شغلی محیط کار	بررسی مستند		
۳	کنترل عوامل زیان آور استرس شغلی محیط کار، در موارد شناسایی شده براساس نتایج ارزیابی	بررسی مستند و مشاهده		
توضیحات		* واحدهای پرخطر مرتبط با عوامل زیان آور استرس شغلی محیط کار شامل تمامی بخش های اداری، درمانی، پاراکلینیک بیمارستان توصیه. اندازه گیری عوامل زیان آور استرس شغلی محیط کار از طریق ابزارهای معتبر شامل پرسشنامه ی استرس شغلی انجام می شود و نتایج حاصل از پرسشنامه ها توسط نرم افزارهای موجود تجزیه و تحلیل شود. عوامل زیان آور استرس شغلی تمامی عواملی که موجب بروز اختلالات روحی و روانی در محیط کار می شوند.		
هدایت کننده		کمیتة حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای		

سنجه ۵. حداقل یکبار در بیمارستان، اندازه گیری، ارزیابی و کنترل عوامل ارگونومیک محیط کار متناسب با فعالیت بخش ها/ واحدها انجام می شود.		
سطح سنجه	☒ الزامی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی	
۱	حداقل یک بار بررسی میزان شیوع آسیب های اسکلتی - عضلانی شاغلین و ایستگاه های بخش های مختلف	بررسی مستند و مصاحبه
۲	تعیین مشاغل با ریسک فاکتورهای ارگونومیک بالا*	بررسی مستند
۳	کنترل عوامل ارگونومیک محیط کار، براساس اولویت بندی در مشاغل با ریسک فاکتور ارگونومیک بالا**	بررسی مستند و مشاهده و مصاحبه
توضیحات * شیوع آسیب های اسکلتی عضلانی شاغلین و ایستگاه ها در بخش های مختلف، و مشاغل دارای ریسک فاکتورهای ارگونومیک از طریق یکی از روش های معتبر اندازه گیری شود. ارزیابی نتایج اندازه گیری و در نتیجه تعیین مشاغل با ریسک فاکتورهای ارگونومیک بالا انجام می شود. ** مشاغل دارای ریسک فاکتور ارگونومی شامل تمامی بخش های اداری، درمانی، پاراکلینیک بیمارستان می باشد. توصیه. اقدامات اصلاحی برای کنترل عوامل زیان آور ارگونومیک مانند اصلاح ایستگاه کاری، اصلاح پوسچر مناسب براساس اولویت بندی انجام شده صورت می گیرد. براساس آیین نامه حفاظتی حمل بار دستی به شماره ۱۰۰/۶۶۶ مورخ ۹۰/۵/۱۱ عوامل ارگونومیک شامل وضعیت نامطلوب بدنی، وارد شدن فشار بیش از حد بر روی اندام، نبود تناسب جسمانی و روانی میان انسان و کار، هل دادن و بلند کردن، کشیدن بار و ابزار نامناسب		
هدایت کننده	کمیتة حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای	

سنجه ۶. حداقل یکبار در بیمارستان، بررسی و اقدامات اصلاحی و بهسازی سیستم های تهویه متناسب با فعالیت های بخش ها/واحدها انجام می شود.		
سطح سنجه	☒ الزامی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی	
۱	بازدید حداقل یکبار از سیستم های تهویه بخش های مختلف توسط کارشناس بهداشت حرفه ای	بررسی مستند
۲	ارزیابی شیمیایی، بیولوژیکی نتایج بازدید و شرایط جوی و کارایی تهویه	بررسی مستند
۳	انجام اقدامات اصلاحی* براساس ارزیابی انجام شده حداقل در بخش های پرخطر**	مصاحبه و مشاهده
توضیحات * اقدامات اصلاحی در صورتی که شرایط زیان آور مواجهه محیط بالاتر از حد مواجهه مجاز است، در زمینه کنترل مواجهه مواد شیمیایی و شرایط جوی با استفاده از تهویه عمومی و موضعی، در زمینه کنترل بیولوژیکی به صورت تعویض به موقع فیلتر های هپا در محیط های با فشار مثبت (اتاق تمیز)، نصب اگزوز فن جهت مکش هوا در سقف و اندازه گیری تعداد دفعات تعویض هوا در منابع تولید آلودگی و نصب هود های موضعی در منابع تولید آلودگی (اتاق های با فشار منفی) و وجود هود بیولوژیکی کلاس ۱ تا ۳ در بخش هایی که از داروهای شیمی درمانی استفاده می شود مثل بخش های شیمی درمانی و آزمایشگاه ها به منظور بهبود کارایی و تأمین سلامت کارکنان انجام شود. ** بخش های پرخطر شامل آزمایشگاه، پاتولوژی، لاندی، خدمات، اتاق جراحی، اتاق های ایزوله، اتاق عمل، مراقبت های ویژه (CCU, ICU)، تاسیسات، استرالیزاسیون مرکزی، اتاق تی شور، آشپزخانه، انبار مواد شیمیایی، اتاقک امحاء زباله، شیمی درمانی. توصیه. حداقل هر شش ماه یکبار از سیستم های تهویه بخش های مختلف بیمارستان بازدید شود.		
هدایت کننده	کمیتة حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای	

هـ ۵ ۲ بیمارستان از انجام کنترل ایمنی و سلامت شغلی همه گروه های ذینفع اطمینان حاصل می نماید.

دستآورد استاندارد

- ارتقا سطح سلامت و کارایی همه کارکنان بیمارستان
- افزایش دسترسی کارکنان به خدمات بهداشت حرفه ای
- حفظ سرمایه های انسانی بیمارستان
- افزایش اعتماد به نفس شاغلین به دلیل کار در محیط ایمن

سنجه ۱. مسئول بهداشت حرفه ای براساس زمان بندی معین، از بخش ها/واحدهای پرخطر بیمارستان بازدید نموده و نحوه استفاده کارکنان از وسایل حفاظت فردی را ارزیابی نموده و گزارش آن را به کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار ارائه می نماید و اقدام اصلاحی به عمل می آید.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی			
روش ارزیابی			
۱	بازدید کارشناس بهداشت حرفه ای از بخش ها و واحدهای پرخطر بیمارستان* براساس زمان بندی معین	بررسی مستند	
۲	ارزیابی نحوه استفاده کارکنان از وسایل حفاظت فردی	بررسی مستند	
۳	ارائه گزارش نتایج ارزیابی به کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار	بررسی مستند	
۴	انجام اقدامات اصلاحی براساس ارزیابی انجام شده	مشاهده	
توضیحات			
*واحدهای پرخطر جهت تهیه و استفاده از وسایل حفاظت فردی شامل تمامی بخش های درمانی، پاراکلینیک، خدمات، لاندی، آشپزخانه، تاسیسات، استرایلیزاسیون مرکزی، داروخانه			
توصیه. کارشناس بهداشت حرفه ای پس از نیازسنجی، لیست وسایل حفاظت فردی مورد نیاز را به تفکیک هرشغل براساس تعداد و نوع آن مطابق با استاندارد تعیین نموده است.			
هدایت کننده			
کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای			

سنجه ۲. بیمارستان نسبت به شناسایی، اجرا و کنترل ایمنی و سلامت شغلی همه گروه های ذینفع از جمله پیمانکاران، تامین کنندگان، مشتریان و بازدید کنندگان از محیط کار اقدام نموده است.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
گام اجرایی / ملاک ارزیابی			
روش ارزیابی			
۱	شناسایی فرایندکاری پرخطر کارکنان بخش ها و واحدهای برون سپاری شده بیمارستان از ابتدای ورود با همکاری کارشناس بهداشت حرفه ای	بررسی مستند	
۲	انجام ارزیابی ریسک*	بررسی مستند	
۳	تدوین برنامه ایمنی و بهداشت گروه های ذینفع و نظارت بر حسن اجرای آن	بررسی مستند	
۴	اقدامات اصلاحی براساس نتایج ارزیابی ریسک گروه های ذینفع	مصاحبه و مشاهده	
توضیحات			
* پنج گام ارزیابی ریسک عبارت است از شناسایی خطرات، تعیین اینکه چه کسی و چگونه ممکن است صدمه ببیند، بررسی ریسک های موجود و اجرای اقدامات پیشگیرانه، ثبت یافته ها و نتایج، بازبینی ارزیابی صورت گرفته و روزآمد کردن آن در صورت لزوم، بررسی دقیق اینکه چه چیز در محل کار می تواند به کارکنان آسیب برساند و آیا اقدامات پیشگیرانه موجود کافی است یا لازم است اقدامات بیشتری برای جلوگیری از آسیب انجام گیرد.			
هدایت کننده			
کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای			

هـ ۵ ۳ مدیریت مخاطرات شغلی متناسب با فعالیت بخش ها و واحدهای مختلف انجام می شود.

دستاوردهای استاندارد

- شناسایی، معرفی و اعلام کانون های ایجاد خطرات در بخش ها و واحدها
- پیشگیری از بروز حوادث و بیماری های شغلی
- برآورد خسارات ناشی از بروز حوادث
- کسب آمادگی مقابله با شرایط خطر

سنجه ۱. ارزیابی و ارزشیابی مخاطرات شغلی متناسب با فعالیت بخش ها و واحدهای مختلف انجام می شود.

سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	انجام ارزیابی ریسک کارکنان بیمارستان به تفکیک هر شغل در بخش ها و واحدها	بررسی مستند	
۲	تعیین اولویت بندی ریسک های شناسایی شده در بخش ها و واحدها	بررسی مستند	
هدایت کننده	کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای		

سنجه ۲. مدیریت کنترل مخاطرات شغلی در محیط کار بر اساس ارزیابی و ارزشیابی به عمل آمده، انجام می شود.

سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	اولویت بندی اقدامات اصلاحی در بخش ها و واحدها	بررسی مستند	
۲	کنترل و تعیین اقدامات اصلاحی برای کاهش سطح ریسک های شناسایی شده	بررسی مستند	
۳	ارزیابی اثربخشی روش های کنترلی	بررسی مستند و مشاهده	
هدایت کننده	کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای		

سنجه ۳. بیماری های شغلی به تفکیک هر بخش/واحد شناسایی و ارزیابی شده و کارکنان مرتبط در خصوص این بیماری ها و روش های پیشگیری از آنها آموزش دیده اند و براساس آن عمل می کنند.

سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	شناسایی بیماری های شغلی بر اساس سوابق معاینات دوره ای به تفکیک هر بخش/واحد	بررسی مستند	
۲	ارزیابی بیماری های شغلی به تفکیک هر بخش/واحد	بررسی مستند	
۳	تدوین برنامه آموزشی درخصوص بیماری های شغلی و روش های پیشگیری از آنها	بررسی مستند	
۴	اجرای برنامه آموزشی درخصوص بیماری های شغلی	بررسی مستند	
۵	مداخله لازم در خصوص پیشگیری از بیماری های شغلی از طریق نظارت بر حسن اجرای برنامه آموزشی و حذف یا کاهش عوامل زیان آور محیط کار فیزیکی، شیمیایی، ارگونومیک، روانی، در بخش ها و واحدها	بررسی مستند	
هدایت کننده	کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای		

سنجه ۴. ثبت، بررسی و تحلیل حوادث و شبه حوادث شغلی، شکواییه ها و نظرات بهداشت حرفه ای و طب کار در واحدهای مختلف انجام می شود.			
سطح سنجه		☐ الزامی	☒ اساسی ☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
بررسی مستند	۱ بررسی فرم های تکمیل شده ثبت وقوع حوادث یا شبه حوادث و شکواییه های شغلی واحد ها و بخش های مختلف بیمارستان توسط کارشناس بهداشت حرفه ای		
بررسی مستند	۲ تجزیه و تحلیل علل وقوع حوادث و شبه حوادث و فرم های شکواییه توسط کارشناس بهداشت حرفه ای بر اساس روش های مربوطه و تهیه شاخص های مقایسه ای		
هدایت کننده		کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای	

سنجه ۵. پیشگیری از وقوع حوادث و شبه حوادث برنامه ریزی شده و اقدامات اصلاحی و کنترلی در چارچوب زمانی تعیین شده انجام می شود.			
سطح سنجه		☐ الزامی	☒ اساسی ☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
بررسی مستند	۱ تدوین برنامه پیشگیری از وقوع حوادث و شبه حوادث بر اساس بررسی و تجزیه و تحلیل علل وقوع حوادث		
بررسی مستند و مصاحبه	۲ اطلاع رسانی برنامه تدوین شده جهت پیشگیری از تکرار وقوع حوادث و شبه حوادث در بخش ها و واحدها		
بررسی مستند و مصاحبه	۳ مطرح شدن حوادث در کمیته و انجام اقدامات اصلاحی پس از تصویب کمیته		
هدایت کننده		کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای	

هـ ۴ مدیریت ایمنی مواد شیمیایی در بیمارستان انجام می شود.

دستاوردها

- اطمینان از حفظ سلامت انسان و محیط در مقابل اثرات زیانبار مواد شیمیایی
- پیشگیری از استفاده نایمن و کنترل بروز حوادث شیمیایی در بیمارستان و محیط زیست

سنجه ۱. کتابچه/مجموعه الکترونیک راهنمای استفاده از مواد شیمیایی مورد استفاده در بیمارستان با حداقل های مورد انتظار تدوین و کارکنان مرتبط از محتویات راهنما آگاهی دارند و براساس آن عمل می نمایند.			
سطح سنجه		☐ الزامی	☒ اساسی ☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
بررسی مستند	۱ تدوین کتابچه/مجموعه الکترونیک راهنمای استفاده از مواد شیمیایی مورد استفاده در بیمارستان		
بررسی مستند	۲ آگاهی کارکنان مرتبط یا کارکنان در معرض خطر		
مصاحبه	۳ انطباق عملکرد کارکنان مرتبط با محتویات راهنما		
هدایت کننده		کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای	

سنجه ۲. برچسب گذاری مواد شیمیایی برابر دستورالعمل های ابلاغی انجام می شود.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	برچسب گذاری اطلاعات و مشخصات فنی و بهداشتی مواد شیمیایی بر اساس فرمت GHS ^۳ بر روی ظروف مواد شیمیایی در بخش ها / واحدها*	بررسی مستند	
۲	آگاهی کارکنان مرتبط از برچسب گذاری اطلاعات و مشخصات فنی و بهداشتی مواد شیمیایی**	مصاحبه	
توضیحات	*نظام یکپارچه جهانی طبقه بندی و برچسب گذاری مواد شیمیایی، در این نظام مواد بر حسب نوع خطرات آنها طبقه بندی می شوند. این سیستم برای رویارویی صحیح با خطرات مواد شیمیایی و به منظور اطمینان از کاربرد ایمن مواد در تمامی مراحل از تولید تا استفاده، حمل و نقل و دفع مواد زائد ارتقاء یافته است. ** آموزش کارکنان برای شناخت اطلاعات فنی برچسب گذاری و رعایت اصول ایمنی در بخش ها و واحدها انجام شود.		
هدایت کننده	کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای		

سنجه ۳. استفاده صحیح از برگه های اطلاع رسانی در خصوص ایمنی مواد (SDS) ^۴ انجام می شود.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	تهیه فهرست مواد شیمیایی موجود در بیمارستان براساس برگه اطلاعات ایمنی مواد شیمیایی طبق فرمت GHS	بررسی مستند	
۲	وجود مشخصات ۱۶ قسمتی SDS *	بررسی مستند	
۳	تدوین برنامه آموزش SDS مواد شیمیایی**	بررسی مستند	
۴	آگاهی کارکنان مرتبط از برگه اطلاعات ایمنی مواد شیمیایی	مصاحبه	
توضیحات	* برگه اطلاعات ایمنی شامل نام ماده شیمیایی، خطرات، ترکیب و اطلاعات مواد تشکیل دهنده، اقدامات کمک های اولیه مواد و سایر قسمت ها باشد. ** اگر در بیمارستانی از برگه های ۸ قسمتی MSDS استفاده می شود نیز مورد قبول است. توصیه . تدوین برنامه آموزشی با اولویت نکات ضروری مثل انبارداری، وسایل حفاظت فردی، اطلاعات آتش نشانی و کمک های اولیه انجام شود.		
هدایت کننده	کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای		

سنجه ۴. برنامه ایمنی شیمیایی برای انبار ها (حمل و نقل، انباشت، چیدمان، توزیع، مصرف و دفع بهداشتی) تنظیم شده است.			
سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	دسترس کارکنان مرتبط به آیین نامه * انبارش مواد شیمیایی	بررسی مستند	
۲	مطابقت نحوه انبارش و چیدمان ، حمل و نقل ، توزیع و دفع بهداشتی مواد شیمیایی با آیین نامه	مشاهده	
۳	تدوین برنامه آموزش کارکنان در خصوص ایمنی و بهداشت مواد شیمیایی در انبار	بررسی مستند	
۴	تطابق عملکرد کارکنان مرتبط با موازین آیین نامه	مشاهده و مصاحبه	
توضیحات	* آیین نامه اجرایی کنترل و نظارت بهداشتی بر سموم و مواد شیمیایی موضوع نامه شماره ۳۲۰۰۱ت ۱۹۳۷۸ مورخ ۱۳/۶/۱۶		
هدایت کننده	کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای		

³ Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

ه ۵ ۵ کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار در امر بهبود ایمنی و سلامت کارکنان برنامه ریزی و مشارکت می نماید

دستاوردها

- جلب مشارکت کارکنان و نظارت بر حسن اجرای مقررات حفاظت فنی و بهداشتی در محیط کار
- پیشگیری از حوادث و بیماری ها، از طریق طرح مسائل ومشکلات حفاظتی و بهداشتی در جلسات کمیته
- انعکاس تمامی ایرادات و نواقص حفاظتی و بهداشتی و پیشنهادات لازم جهت رفع آنها
- برخورد سیستماتیک، مدرن و سازمان یافته با اصول بهداشت حرفه ای در بیمارستان

سنجه ۱. کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار براساس دستورالعمل اجرایی ابلاغی وزارت بهداشت فعال است.

سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	دسترسی اعضای اصلی کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، به دستورالعمل کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار*	بررسی مستند	
۲	وجود صورتجلسات ماهانه کمیته با امضای اعضای اصلی کمیته طبق آیین نامه کمیته های حفاظت فنی و بهداشت کار**	بررسی مستند	
توضیحات	* دستورالعمل اجرایی کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار بیمارستان ها به شماره ۱۷۲۶۱۲/ ۳۰۶ مورخ ۸۹/۹/۱۷ ** اعضای اصلی کمیته شامل رییس بیمارستان یا نماینده تام الاختیار او، مترون بیمارستان، مسئول تجهیزات پزشکی، نماینده کارکنان، مسئول بهداشت حرفه ای و ایمنی بیمارستان، دبیر کمیته بر طبق ماده ۹۳ قانون کار، کارشناس بهداشت حرفه ای می باشد.		
هدایت کننده	کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای		

سنجه ۲. کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار برنامه ریزی آموزشی کارکنان در زمینه ایمنی و سلامت کارکنان انجام، اثربخشی آموزش های ارائه شده در کمیته، بررسی و مداخلات لازم انجام می شود.

سطح سنجه	☐ الزامی	☒ اساسی	☐ ایده آل
روش ارزیابی	گام اجرایی / ملاک ارزیابی		
۱	نیازسنجی سالانه آموزشی از کارکنان متناسب با شرایط کاری آنها، از طریق پرسشنامه	بررسی مستند	
۲	تدوین برنامه آموزشی بر اساس نیازسنجی انجام شده، در زمینه ایمنی و بهداشت توسط کمیته	بررسی مستند	
۳	بررسی اثربخشی آموزش به کارکنان در کمیته	بررسی مستند و مصاحبه	
هدایت کننده	کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار، مسئول بهداشت حرفه ای		